

Dette vet vi nå

Diskusjonsgrunnlag til kommuneplanens samfunnsdel

Diskusjonsgrunnlag til kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanen er Skaun kommunes viktigste styringsverktøy. Den legger grunnlaget for valg og prioriteringer – politiske og administrative. Det er i kommuneplanen den lokale langsiktige politikken utformes. Den sier hvordan vi ønsker at kommunen skal utvikle seg på lang sikt, og hvordan vi skal jobbe for å nå målene.

Kommuneplanen deles inn i en samfunnsdel og en arealdel, og det er samfunnsdelen som er først ut.

Diskusjonsgrunnlaget du nå leser, forteller oss hvordan det står til i Skaun i dag. Det inneholder statistikk, utviklingstrekk, og en beskrivelse av utfordringer og muligheter - både globalt og lokalt.

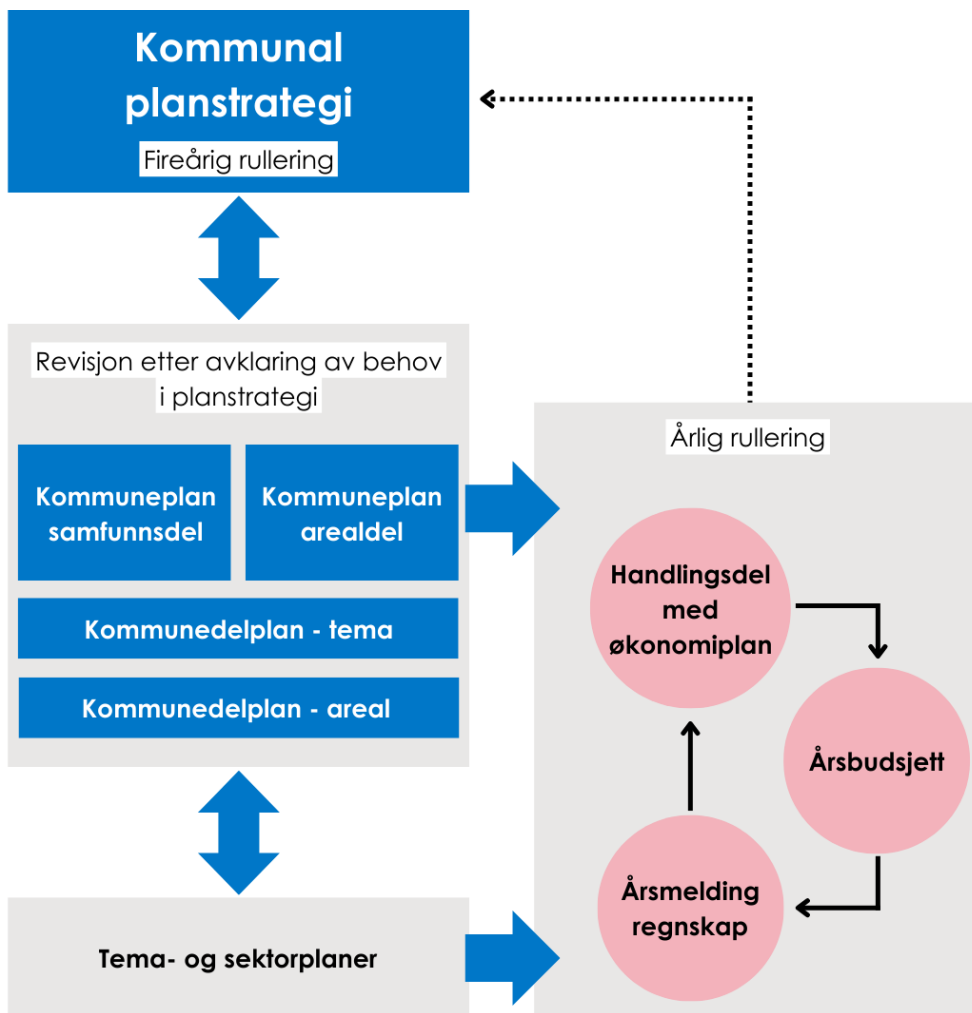
Forhåpentligvis skal dokumentet danne et grunnlag for problemstillinger som skal diskuteres i planarbeidet. Denne diskusjonen ønsker vi at både innbyggere, politikere og ansatte i kommunen tar del i.

Innhold

- ❖ Diskusjonsgrunnlag
- ❖ FNs bærekraftsmål
- ❖ Skaun mot 2060
- ❖ Hvem bor her, og hvorfor?
- ❖ Bolyst
- ❖ Næring
- ❖ Kultur
- ❖ Hvordan har vi det i Skaun?
- ❖ Livskvalitet i Skaun
- ❖ Hvordan takle det som kommer?
- ❖ Klima- og miljøutfordringer
- ❖ Beredskap

[Kilder](#)

Plansystemet

Kommunens plansystem er et viktig verktøy for å følge opp nasjonale og regionale føringer for kommunens virksomhet, og for å følge opp vedtatte politiske mål nedfelt i planverket.

Kommuneplanen legger føringer for både arealplaner og temaplaner. Gjennomføringen av planene følges opp i økonomiplanen.

Figuren til venstre viser hvordan kommunens plansystem henger sammen. Det vil si hvordan kommuneplanen konkretiseres i delplaner, tema- og sektorplaner, samt økonomiplan og budsjett.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål gir retning og innhold til planarbeidet.

Valg vi gjør i dag, påvirker mulighetene vi og våre etterkommere har til å leve gode liv i framtida. Endringer i årene framover vil i mange sammenhenger kreve at vi fortsetter å omstille oss. Bærekraftstanken hjelper oss til å tenke langsiktig og strategisk både når det gjelder økonomiske og sosiale forhold, og miljøforhold.

Bærekraftsmålene består av 17 hovedmål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for lands myndigheter, næringsliv og sivilsamfunn. Målene må oversettes til lokale forhold og levere på delmålene ut ifra det ståstedet vi har i vårt land, vår region og vår kommune.

[FNs bærekraftsmål](#)

Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. Målene gir oss en ramme å jobbe ut ifra. De binder det globale sammen med det lokale, og inspirerer til innsats og dialog på alle nivåer, både tverrfaglig og tverrpolitisk.

En ny kommuneplan skal være med på å gjøre oss så godt rustet som mulig til å løse framtidens utfordringer. Ved å legge bærekraftsmålene til grunn for alle aspekter av den nye kommuneplanen, sørger vi for å ha gode forutsetninger for å møte morgendagen.

❖ **Miljømessig bærekraft** handler om planetens tåleevne. Vi må utvikle lokalsamfunnet i en bærekraftig retning, og ta bevisste og smarte valg når det gjelder bruk av de begrensede ressursene våre.

❖ **Økonomisk bærekraft** handler om at vi må sikre økonomisk trygghet for mennesker og samfunn.

❖ **Sosial bærekraft** handler om å sikre god livskvalitet ved å styrke samhødet og opprettholde gode velferdstjenester.

Regjeringen legger spesielt vekt på fire utfordringer

- ❖ Å skape et bærekraftig velferdssamfunn.
- ❖ Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning.
- ❖ Å skape et sosialt bærekraftig samfunn.
- ❖ Å skape et trygt samfunn for alle.

Føringer for planarbeidet

Regjeringen skal i tråd med plan- og bygningslovens § 6-1 hvert fjerde år legge fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunens arbeid med planstrategier og planer, og være med på å fremme en effektiv og bærekraftig utvikling i hele landet.

Statlige retningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging gir viktige føringer for både kommuneplanens samfunns- og arealdel.

FNs bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å få tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det forventes at bærekraftsmålene legges til grunn i kommunenes samfunnsplanlegging.

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023](#)

Regionale planer og føringer

- ❖ Trøndelagsplanen 2019-2030
- ❖ Regional vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram
- ❖ Regional plan for arealbruk 2021-2030
- ❖ Kompetansestrategi for Trøndelag 2018-2030
- ❖ Strategi for innovasjon og verdiskaping for Trøndelag
- ❖ Balansekunst – kulturstrategi for Trøndelag
- ❖ Mobilitet 2019-2023
- ❖ Trafikksikkerhet 2019-2023
- ❖ Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022-2030
- ❖ Regional planlegging

Interkommunal arealplan for Trondheimsregionen

- ❖ Strategisk næringsplan for Trøndelag sørvest Lakseregionen 2021-2025
- ❖ Strategisk næringsplan/Strategi for verdiskaping
- ❖ IKAP-2

Lokale planer og føringer

- ❖ Skaun kommunes kommuneplan 2013-2024
- ❖ Sektorplan for helse og mestring 2014-2017
- ❖ Boligsosial handlingsplan 2014-2017
- ❖ Sektorplan for barnehage 2015-2018
- ❖ Sektorplan for grunnskole 2015-2018
- ❖ Trafikksikkerhetsplan 2017-2020
- ❖ Sektorplan for kultur 2014-2017
  - ❖ Forsamlingshus
  - ❖ Handlingsprogram for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og kulturbygg 2020-2023
- ❖ Kulturmiljøplan 2022-2032
- ❖ Økonomiplaner for Skaun kommune
- ❖ Risiko- og sårbarhetsanalyse 2022

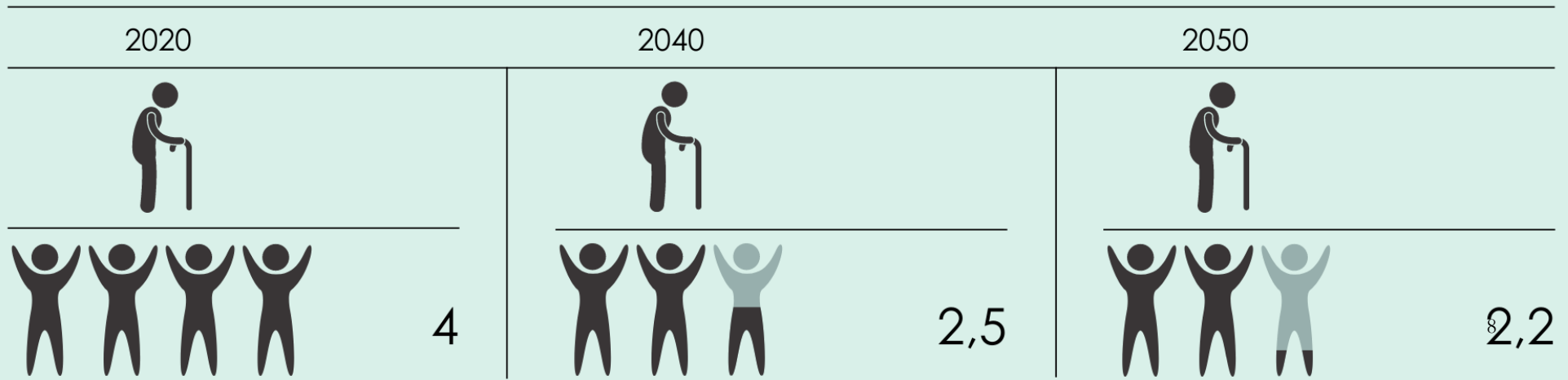

Skaun mot 2060

I regjeringens perspektivmelding fra 2021 beskrives utfordringene Norge står overfor fram mot 2030 og 2060. Hvilke valg må vi ta, og hva må vi prioritere, for å møte framtidens utfordringer på en slik måte at vi opprettholder dagens velferdssystem, og fortsetter å utvikle gode levekår og livskvalitet for innbyggerne?

Vi lever lenger nå enn før, samtidig som det relativt sett blir færre i arbeidsdyktig alder til å ta hånd om pleietrengende og eldre. I tillegg kan fruktbarhetstallet i landet gå fra 1,5 barn per kvinne til 1,7 i år 2040. De unge i dag må jobbe mer for å få samme velferd som foreldregenerasjonen. Utviklingen trekker utgiftene til pensjoner og helse- og omsorgstjenester opp. Samtidig vil skatteinntektene vokse saktere, fordi veksten i antall sysselsatte flater ut. Ser vi fram mot 2060, øker utfordringene.

Aldersbæreevne i Norge - antall yrkesaktive bak hver pensjonist i 2020, 2040 og 2050

På vei mot det grønne skiftet, står verdenssamfunnet overfor en enorm, felles utfordring med å redusere utslippene av klimagasser. Overgangen til et lavutslippssamfunn vil kreve omstilling – både globalt og her hjemme.

Norge har et godt utgangspunkt for å håndtere utfordringene. Vi har et velferdssamfunn med god tilgang til utdanning, barnehager og helsetjenester. Sammen med et høyt tillitsnivå og en jevn inntektsfordeling bidrar dette til å ruste oss godt for å møte morgendagens utfordringer. Samtidig vil en stor del av jobbene i oljenæringen forsvinne, og petroleumsbransjen vil gi mindre drahjelp i den økonomiske veksten framover.

Dette vil kreve at vi finner nye jobber innenfor andre bransjer, slik at økonomien får flere ben å stå på. Det vil være nødvendig med en økning i arbeidsinnsatsen på 10-15 % fram mot 2060, for å lukke gapet i offentlige finanser.

For å få til dette, må vi lykkes på flere områder: flere må sysselsettes, eldre må stå lengre i arbeid og vi må legge til rette for innovasjon og nyskaping. Dette kan i tillegg hindre utenforskap, og opprettholde en kompetent arbeidsstyrke.

Hvem bor her, og hvorfor?

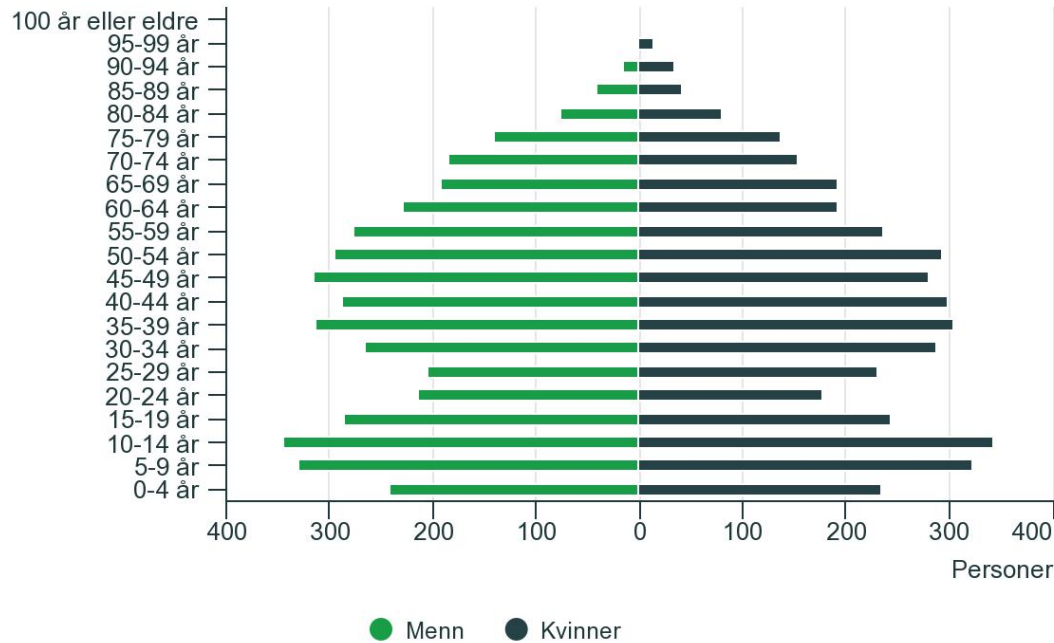
Kultur, næring og bolyst

Befolkningstall, demografi og befolkningsutvikling

I dag bor det om lag 8350 innbyggere i kommunen.

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Alder

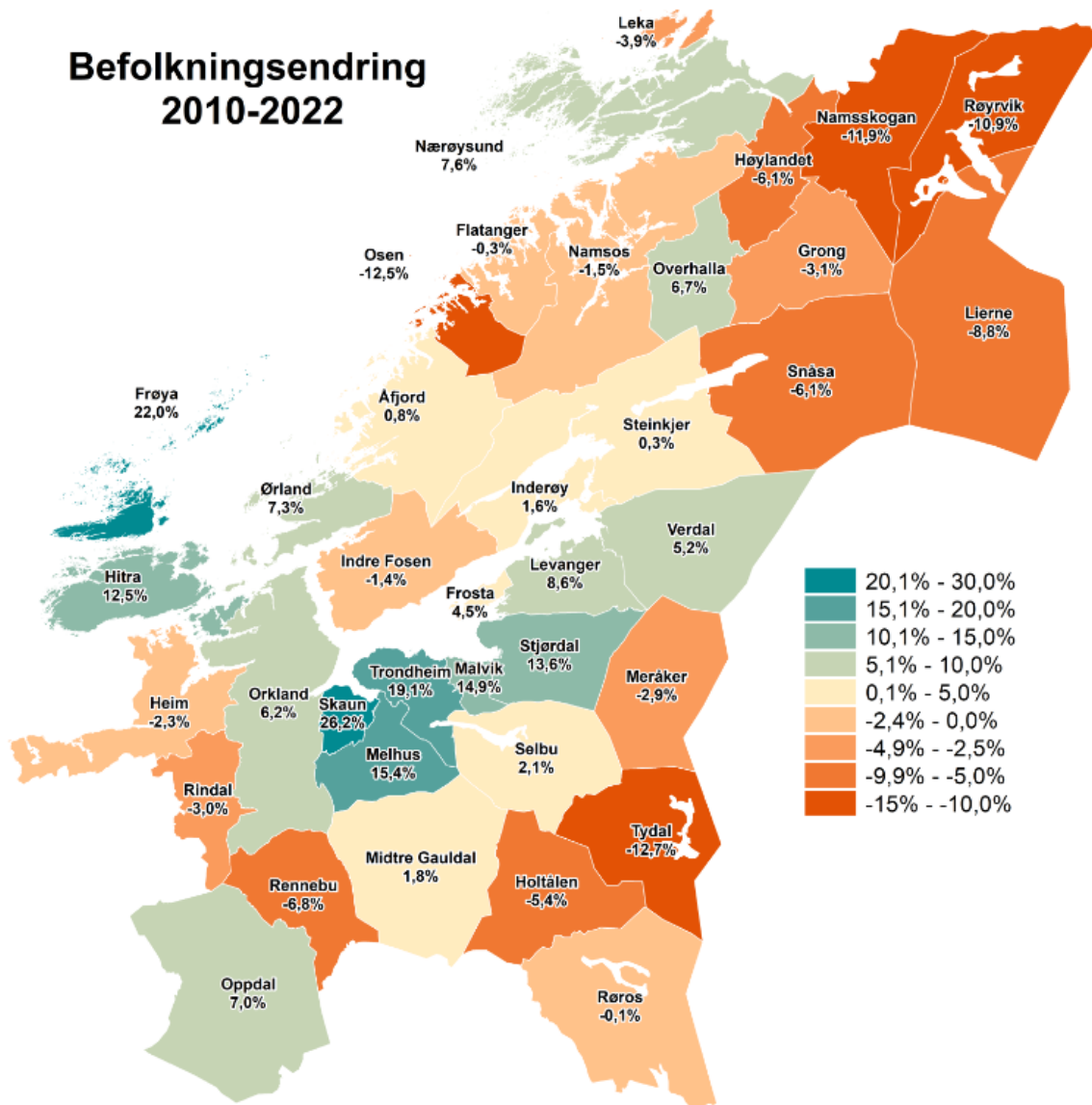

- ❖ Skaun skiller seg ut i forhold til andre kommuner med en ung befolkning, som skyldes stor tilflytting av familier i etableringsfasen. 24 % av innbyggerne er under 16 år.
- ❖ Rundt 3 % av innbyggerne våre har innvandrerbakgrunn. De fleste kommer fra Litauen og Polen.
- ❖ I Skaun har det vært mulig å få større boliger til en rimeligere pris enn i Trondheim. Prisen på boliger er fremdeles lavere enn i Trondheim, men prisene har steget.

Befolkningsendringer

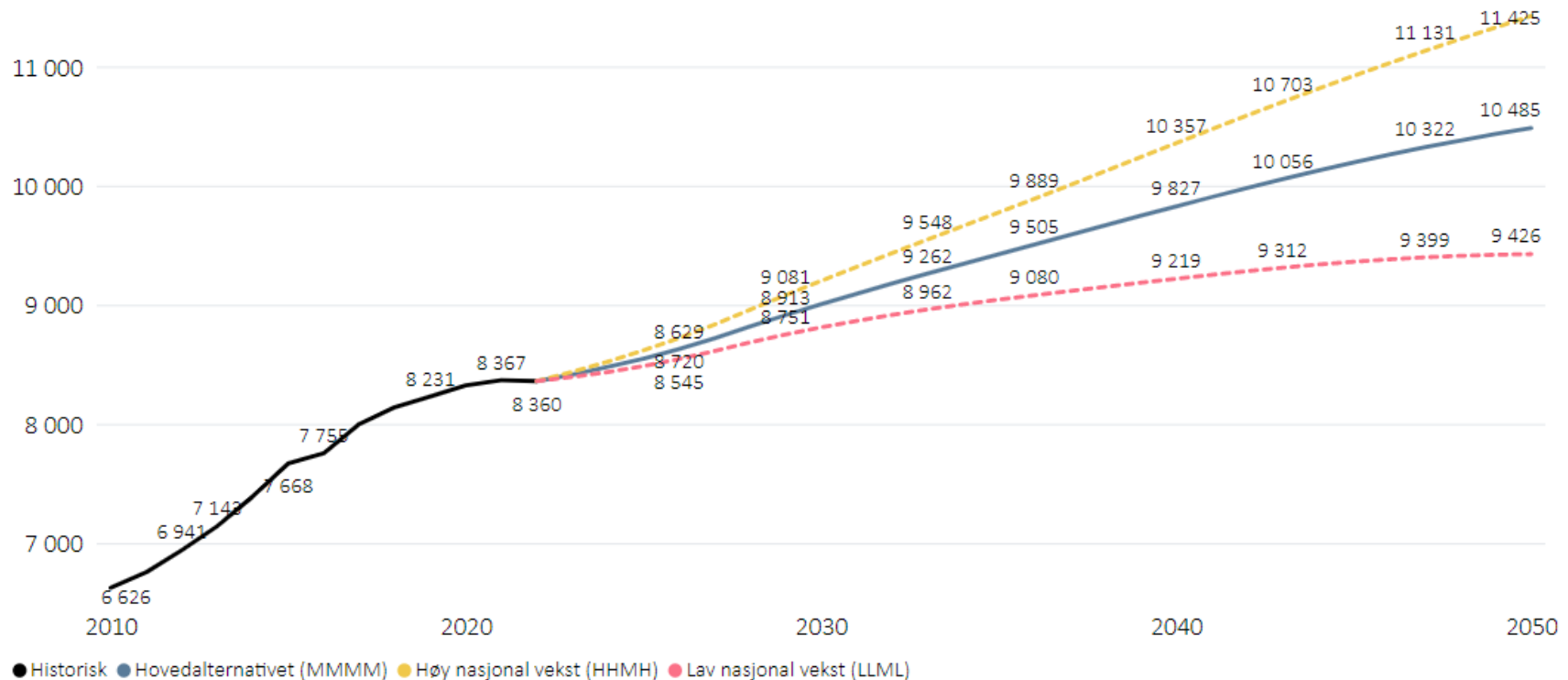
- ❖ De siste 12 årene har innbyggertallet økt fra 6626 til 8381, en økning på 26 %.
- ❖ Skaun har hatt den største veksten i folketall sammenlignet med andre kommuner i Trøndelag.
- ❖ Mange av de tilflyttede er unge, høyt utdannende i etableringsfasen.
- ❖ I de siste to årene har veksten i Skaun stoppet noe opp.
- ❖ Veksten har vært størst i Buvika og Børsa.
- ❖ I løpet av de siste 20 årene har befolkningstallet i Buvika økt med 84 %.

Forventet befolkningsutvikling

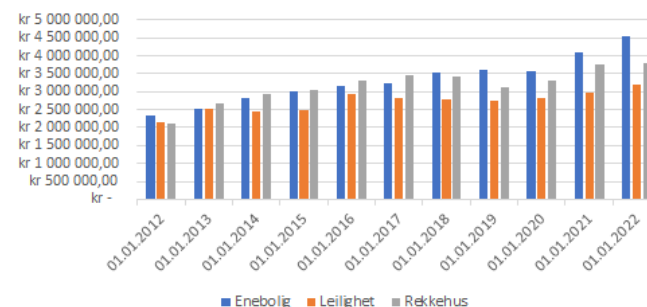
- ❖ Figuren under viser tre mulige utviklingsretninger. Dersom vi legger hovedalternativet til grunn, er det framskrevet en vekst på 8 % fram mot 2030.
- ❖ Prognosene viser en lavere vekst enn tidligere forventet.
- ❖ Nedgangen i veksten kan skyldes at det er dyrere å bygge, og at tilbud på og etterspørselen, etter boliger har avtatt.

Prisvekst og utbygging

- ❖ Prisen på eneboliger har i løpet av 10 år økt med 96 %, leiligheter har økt med 50 %, og rekkehus har økt med 79 %.
- ❖ Vedtatte detaljplaner og områdeplaner om oppstart av planarbeid kan indikere en vedvarende vekst i kommunen, spesielt i Buvika og Børsa.
- ❖ Vi har god infrastruktur når det kommer til skole og barnehage, idrett og kulturbygg, for å ta imot en forventet befolkningsvekst. Dette er et stort fortrinn for oss og for tilflyttende.
- ❖ Tabellen til høyre representerer forventet utbygging i de nærmeste årene. Vedtatte planer som vil komme til utbygging i nær framtid er eksempelvis Eliløkken Bruk, Eliløkken Sjøside, Sanna Østre, Ølsholmlykkja.
- ❖ Ut ifra pågående planprosesser kan vi anta at flere boenheter vil være utbygningsklare innen to til seks år. Dette gjelder eksempelvis Saltnessand, Elvebakken, Jyssen/Ofstad, Malenarommet, del av Fossan og Snefugl.

Prisvekst i Skaun kommune

Område	Antatt antall boenheter utbygningklare
Børsa	190
Buvika	120
Venn	22
Viggja	32

Bolig og befolkning

Mange ønsker å bo mer sentralt, og i nærheten av butikker og tjenester. En økende andel eldre i framtiden vil føre til økt etterspørsel etter sentrale leiligheter. Prisutviklingen viser at prisen på leiligheter ikke øker i samme grad som prisen på eneboliger.

I Skaun eier en høy andel egen bolig, i forhold til i andre kommuner. Forskning viser at dette er en positiv trend fordi personer som eier egen bolig, ofte har høyere levekår og livskvalitet, samt bedre boforhold enn de som leier bolig. Dette gjelder særlig barnefamilier og eldre.

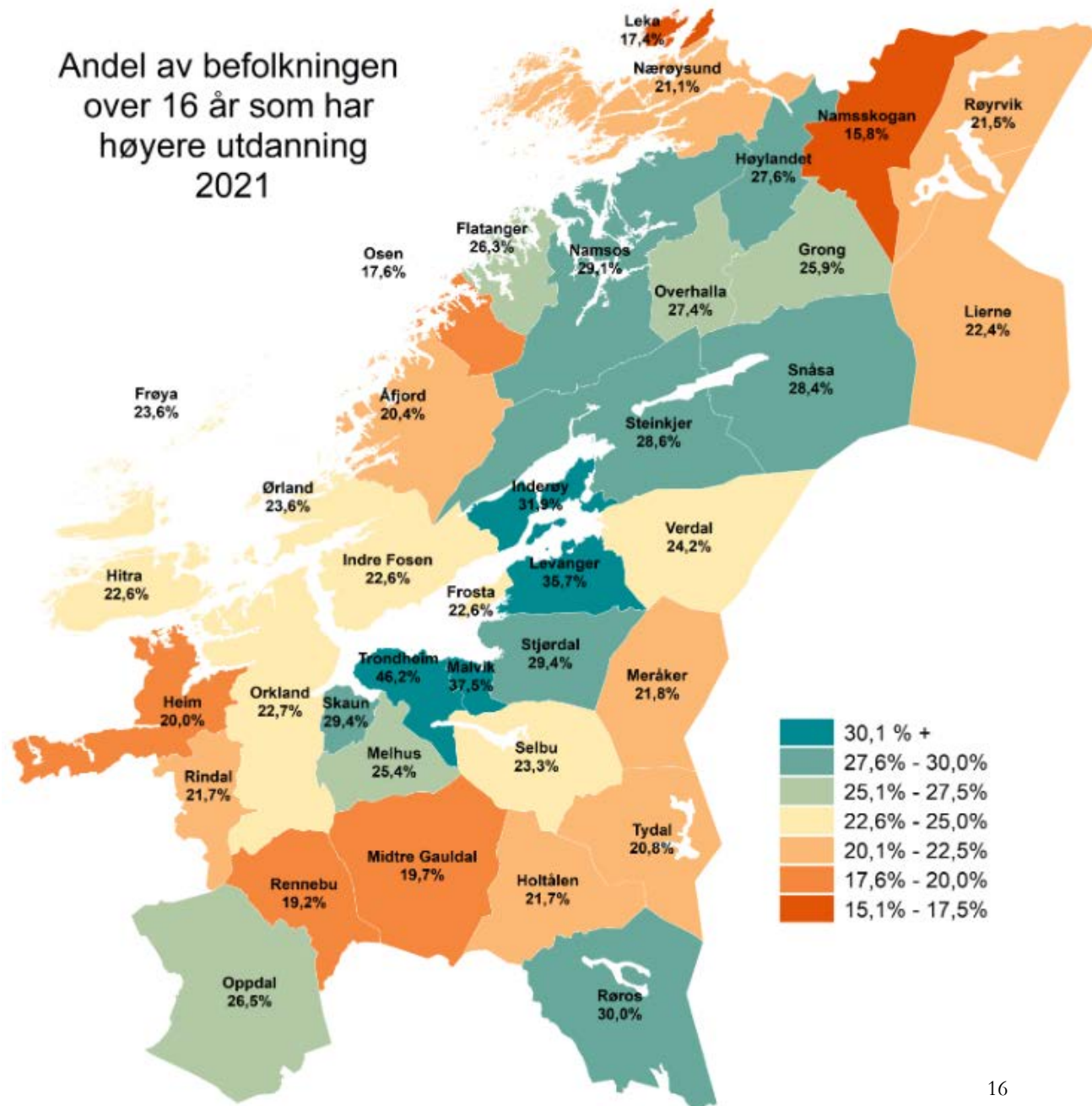
[Statistisk sentralbyrå - kommunefakta](#)

Høyt utdanningsnivå

- ❖ 29,2 % i Skaun har høyre utdanning, noe som er en stor andel i forhold til andre kommuner i Trøndelag.
- ❖ Utdanning er en nøkkel for deltagelse på arbeidsmarkedet og bekjemper dermed sosial ekskludering og fattigdom.
- ❖ Høy utdanning har sterk effekt på yrkesaktivitet blant seniorer, det samme har god helse.

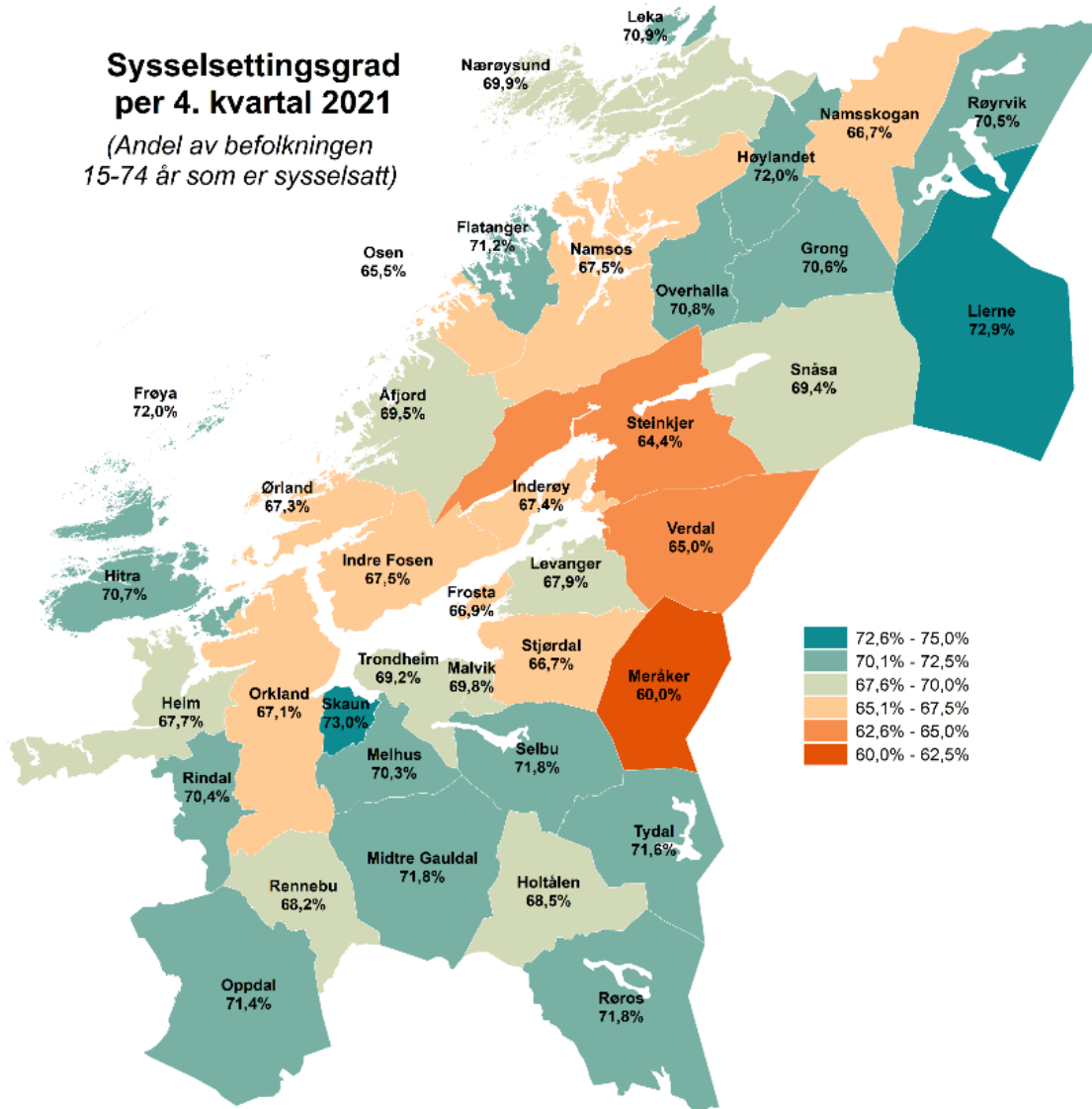
Andel av befolkningen over 16 år som har høyere utdanning 2021

Sysselsettingsgrad per 4. kvartal 2021

(Andel av befolkningen 15-74 år som er sysselsatt)

Høy andel sysselsatte

- ❖ Med en aldrende befolkning er det viktig å opprettholde høy yrkesaktivitet også blant de som er eldre (55-69 år).
- ❖ Dette er en av våre største fortrinn: vi kan faktisk skilte med å ha høyest andel yrkesaktive i hele Trondheimsregionen!
- ❖ Per 4. kvartal 2021 hadde vi 73 % sysselsatte innbyggere i kommunen.
- ❖ Høy sysselsettingsgrad har stor betydning for den enkeltes livskvalitet, og for velferden i kommunen.

Når bygningene er solide og funksjonelle, bidrar de til trygghet og helse.

Når omgivelsene er vakre, danner de et godt sted å være.

Når omgivelsene er forståelige, gir de tilværelsen mening.

Når omgivelsene kombinerer alle disse egenskaper på beste måte, bidrar de til harmoni og livskvalitet.

[Byggeskikk, estetikk og stedsforming](#)

Bokvalitet

Bokvalitet handler om mer enn selve boligen du bor i. Det handler også om nabolaget som er rundt deg. Ved utbygging av boligområder er det et poeng å ta høyde for kommunens innbyggersammensetning, og legge til rette for variasjon i typer boliger som bygges.

Sammenhengen mellom estetikk og helse har lenge vært et tema i nordisk offentlighet. Estetikk har klare subjektive sider, som også gjenspeiler våre ideologiske verdier. Estetikkenes objektive sider dreier seg om blant annet funksjon, størrelse, fargebruk og lys. Valg av løsninger for bygninger og uterom påvirker den sosiale bærekraften og kan være et verktøy for å oppnå viktige samfunns mål. Dette bidrar til livskvalitet, folkehelse, felleskap og gode nabolag

Kommunen har en viktig oppgave når det gjelder plansaksbehandlingen, og i utforming av offentlige bygg, friluftsområder og møteplasser.

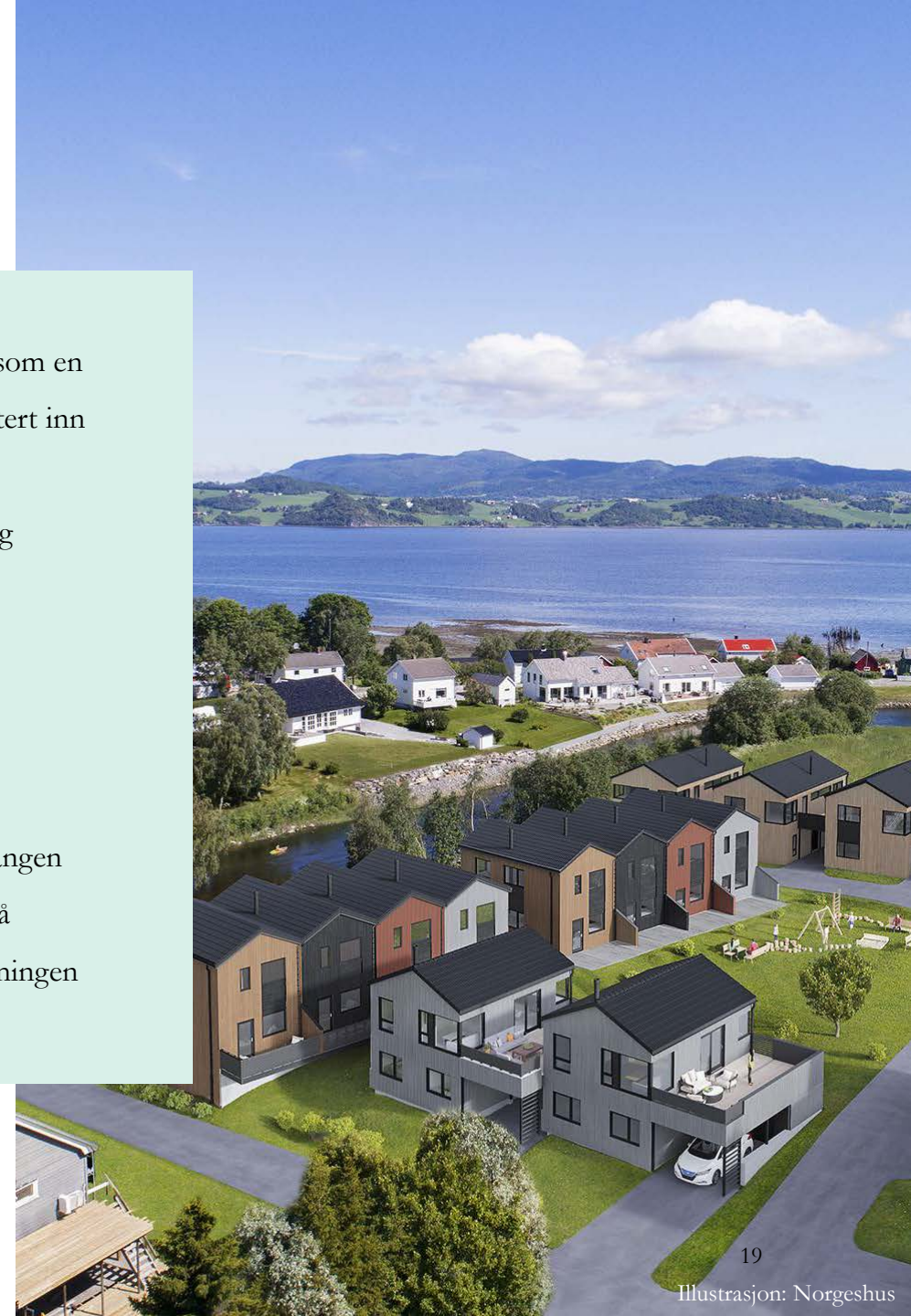
[Bolig og nabolag](#)

Bolyst

Ifølge resultatene fra Skaunstemmen opplever innbyggerne kommunen som en trygg oppvekst- og bokommune. Dette framkommer også av tall rapportert inn på Barnehagefakta og Statistikk for grunnskole - analysebrett. Videre er innbyggerne godt fornøyd med turstier og -muligheter, aktivitetstilbud og kulturtilbud.

For å opprettholde bolysten i kommunen, er det vesentlig å se på hvilke områder vi kan utvikle oss og bli bedre på. Det framkommer gjennom Skaunstemmen at innbyggerne er mindre fornøyde med blant annet tilgangen på møteplasser og sosiale treffsteder, internt kollektivtilbud, og tilgang på arbeidsplass og boligtomter. Mange peker også på at den estetiske utformingen kan forbedres.

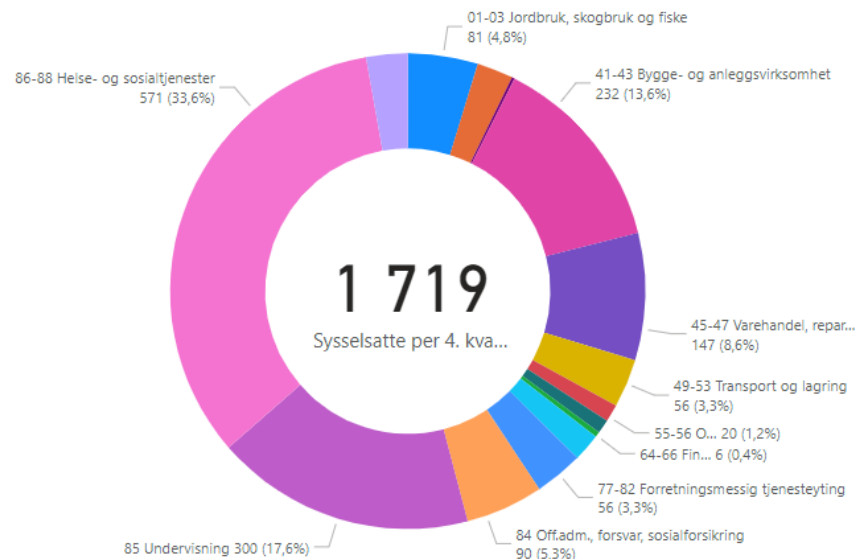
[Barnehagefakta Skaun kommune](#)
[Statistikk for grunnskole - analysebrett](#)

Næring

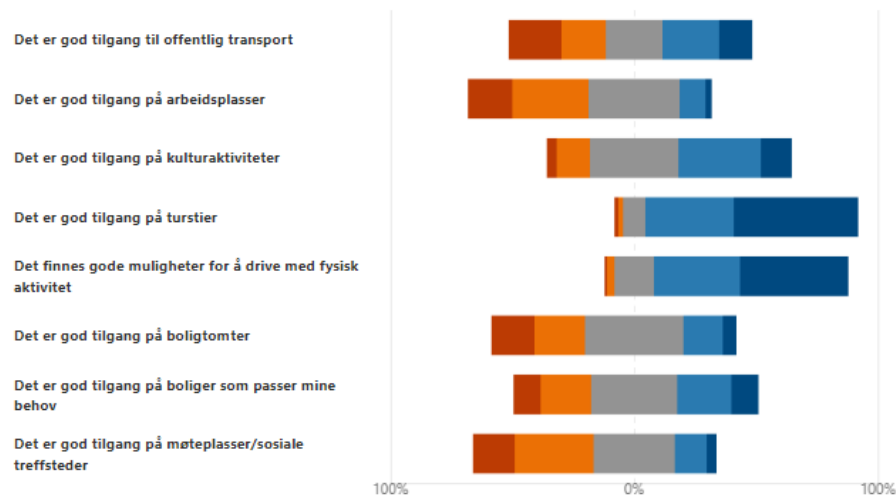
- ❖ Kommunen er tradisjonelt sett en landbrukskommune med sterk landbruksidentitet, samtidig som vi har spredt næringslivsvirksomhet.
- ❖ Skaun kommune er en del av Trondheimsregionens næringsforening, Orkland næringsforening og Trøndelag sørvest lakseregion.
- ❖ Det er også varierende småindustri.

Sysselsatte etter næring i Skaun per 4. kvartal 2021

13. Vurder følgende påstander på en skala fra 1 til 5

1 2 3 4 5

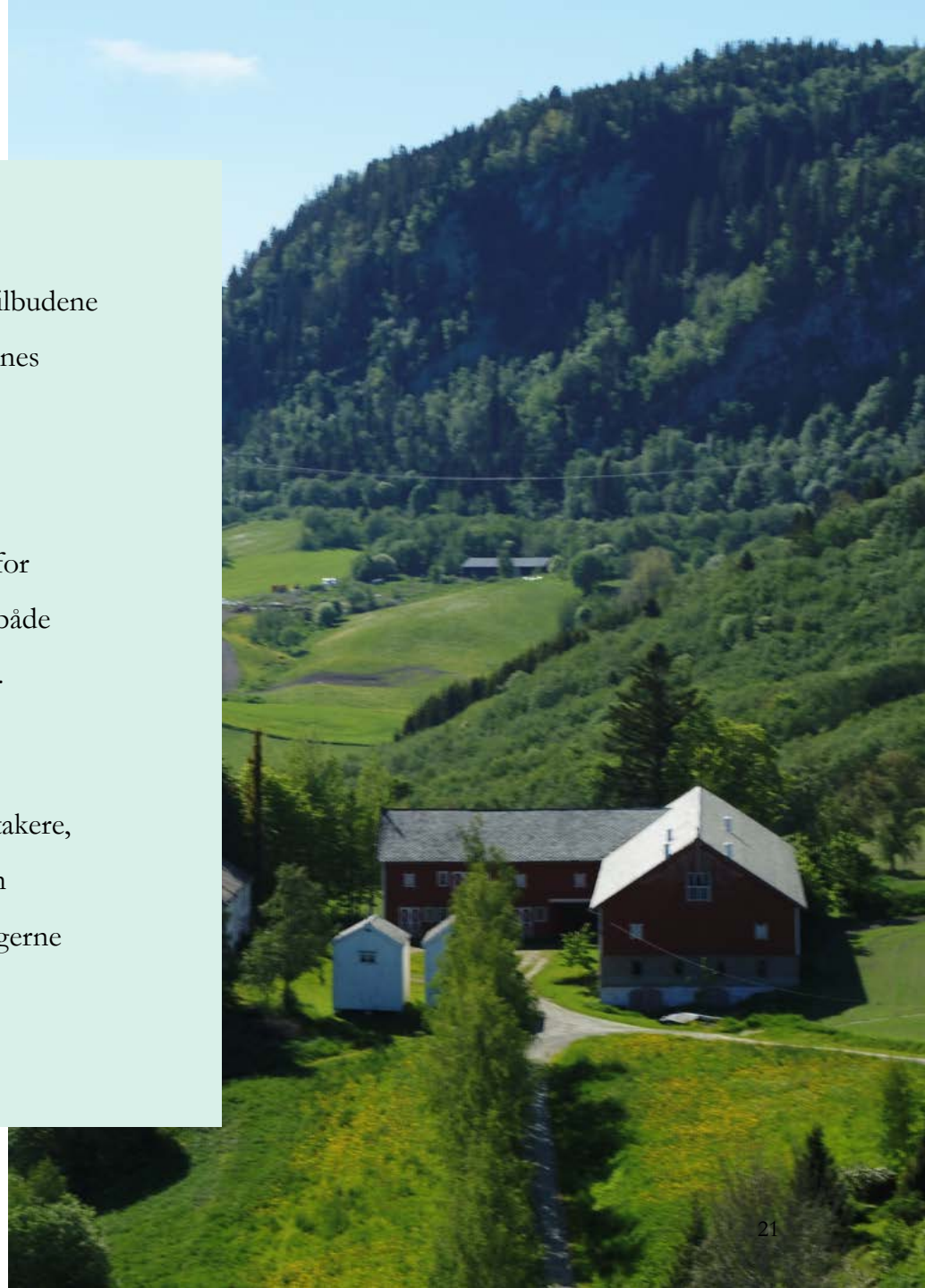

Når det gjelder utvikling av næring og arbeidsplasser, er det viktig at tilbudene er attraktive for innbyggere og besøkende, og tar høyde for innbyggernes behov og etterspørsel.

Tall fra spørreundersøkelsen Skaunstemmen viser blant annet behov for bedre tilgang på arbeidsplasser, boligtomter og sosiale treffsteder for både barn, ungdom og voksne – gjerne kombinert med næringsvirksomhet.

En relevant faktor for å gjøre kommunen attraktiv for mulige arbeidstakere, er at kommunen også er attraktiv for næringslivet. Per i dag kan Skaun kommune kalles en såkalt bokommune. Det vil si at mange av innbyggerne jobber utenfor kommunegrensen.

Kultur

Varierte kulturtilbud skaper et godt utgangspunkt for at innbyggere og tilflyttende skal få tilhørighet til kommunen og bygda de bor i.

I Skaun kommune har vi varierte tilbud innen kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet. Likevel framgår det av Skaunstemmen at det er et behov for å treffe flere aldersgrupper med kulturtilbudet. Kommunen har et potensiale i å publisere og skape oppmerksomhet rundt de ulike kulturtilbudene som foregår.

For framtida må kulturlivet ivaretas og videreutvikles slik at kommunen fortsatt blir en aktiv og attraktiv kulturkommune for alle aldersgrupper. Samtidig må vi ta vare på og forvalte den rike kulturarven vi har, og fortsette å videreutvikle kommunens mange unike små perler.

Kommunen har et godt samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, noe som bidrar til at det kan tilbys varierte fritidstilbud. Frivillighet er i tillegg en viktig faktor når det gjelder inkludering, integrering og identitetsbygging.

Bærekraftsmål	Status	Hva gjør vi i dag?
8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst	Skaun kommune er en såkalt sovekommune/bokommune	<ul style="list-style-type: none"> ❖ God infrastruktur som gjør det enkelt å komme til og fra kommunen
9. Industri, innovasjon og infrastruktur	Skaun kommune er en kommune med sterk landbruksidentitet. Det er spredt næringsvirksomhet, med varierende småindustri	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Medlem av Trondheimsregionens næringsforening, Orkland næringsforening og Trøndelag Sørvest Lakseregion ❖ Internett i hele kommunen ❖ Godt kollektivtilbud langs E39
11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn	Kommunen oppleves som en trygg oppvekst- og bokommune. Varierte muligheter når det gjelder muligheter for kulturaktiviteter og -tilbud	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Godt oppmerkede turstier ❖ Godt kulturtilbud ❖ Gode nabolag ❖ Godt samarbeid med frivillige lag og organisasjoner

Hvordan har vi det i Skaun?

Livskvalitet og folkehelse

Kommunens folkehelse

Livskvalitet er temaet for Folkehelseinstituttets folkehelseprofil for 2022. Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer. Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå. All statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

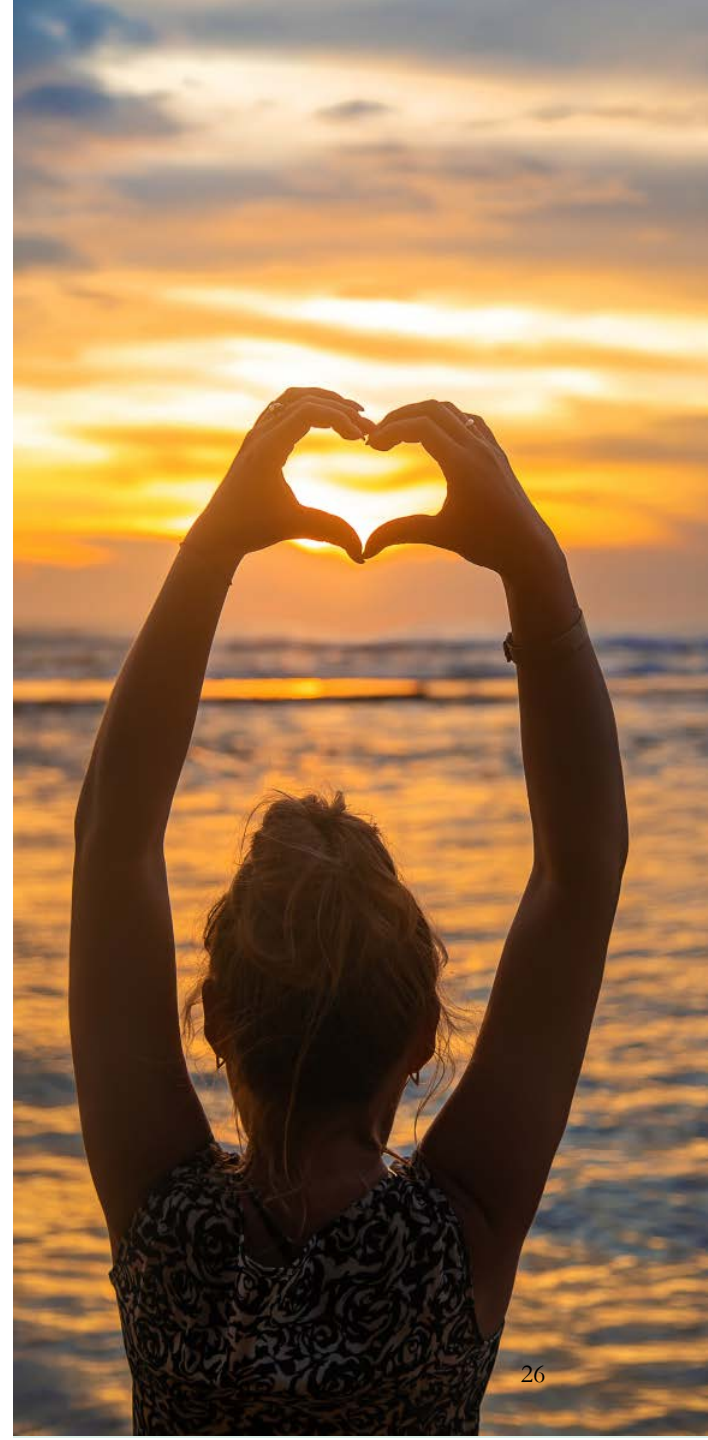
- ❖ I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene lavere enn i landet som helhet.
- ❖ Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er lavere enn i landet som helhet.
- ❖ Andelen som gjennomfører videregående opplæring er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.
- ❖ Andelen ungdomskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyde med lokalmiljøet, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.
- ❖ Andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået, vurdert etter tall fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter.
- ❖ Andelen ungdomskoleelever som har mange psykiske plager, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdataundersøkelsen. Livskvaliteten er ofte lavere blant dem som har psykiske plager enn blant dem som ikke har slike plager.

Hva vet vi om livskvaliteten i Norge?

Det finnes gode tall på den subjektive livskvaliteten nasjonalt og for noen kommuner og fylker. På en skala fra 0 til 10 der 10 er «svært fornøyd» med livet, ligger landsgjennomsnittet, både blant menn og kvinner, vanligvis på 7,5. Dette er høyt i internasjonal sammenheng, men livskvaliteten er skjevt fordelt. De unge er mindre fornøyde, mer ensomme og mer bekymret enn de eldre. Dette er en ny trend. Grupper som har økonomiske vansker, som står utenfor arbeidslivet, som har dårlig helse, som er enslige eller som opplever å ha få å støtte seg til, har også dårligere livskvalitet enn andre. Disse risikofaktorene opptrer ofte samtidig, og går da særlig ut over livskvaliteten.

Hvordan få oversikt over innbyggernes livskvalitet? Mål på subjektiv livskvalitet er inkludert i de nasjonale og fylkesvise folkehelseundersøkelsene. Viktige faktorer inkluderer fornøydhet med livet, trygghet, tillit, tilhørighet, ensomhet og bekymring. Indikatorer knyttet til objektiv livskvalitet er for eksempel økonomi, arbeidsdeltakelse, utdanning og helse.

[Livskvalitet i Norge](#)

A close-up photograph of two hands shaking, symbolizing agreement or partnership. The hands are positioned on the left side of the slide, with the background being a blurred green outdoor setting.

Livskvalitet i Skaun

Basert på statistikk fra Skaunstemmen, vet vi at...

- ❖ ... det ønskes flere møteplasser for folk i alle aldre, og at å møtes på serveringssteder, i parker eller hjemme hos hverandre foretrekkes.
- ❖ ... innbyggerne er positive til frivillig arbeid.
- ❖ ... innbyggerne anbefaler sitt boområde fordi det er fint her, det er gode grøntområder og trivelig nærmiljø. Gode turmuligheter, og lite støy, lukt og forsøpling er også relevante faktorer.
- ❖ ... det er vanskelig å finne jobb og bolig, og det er for få møtesteder.
- ❖ ... oppvekst, lokalsamfunn, og trivsel og inkludering er områder som innbyggerne ønsker å bidra på.
- ❖ ... det ønskes motorsportbane, svømmehall og ballhall.
- ❖ ... det ønskes flere og bedre tilrettelagte parker og lekeområder.

Alle disse faktorene kan påvirke livskvaliteten til innbyggerne i Skaun, og være motvirkende faktorer for utenforskap.

Tall fra NAV viser at kommunen har...

- ❖ ... 45 ungdommer som ikke har fullført videregående skole.
- ❖ ... 32 personer helt ledige eller delvis ledige under 30 år.
- ❖ ... 56 helt ledige voksne personer per mars 2022.
- ❖ ... 45 delvis ledige voksne personer per mars 2022.
- ❖ ... 16 voksne arbeidsledige på tiltak per mars 2022.

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Skaun
Befolkning	1 Personer som bor alene, 45 år +	19,3	25,5	26,1	prosent	
	2 Andel i yrkesaktiv alder (16-66 år)	63	66	66	prosent	
Oppvekst og levekår	3 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	85	82	80	prosent	
	4 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	6,4	9,3	10,2	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,3	2,6	2,8	-	
	6 Barn av enslige forsørgere	12,7	14,9	14,8	prosent	
	7 Mottakere av uførepensjon, 45-66 år	18,2	17,9	16,6	prosent (a,k)	
	8 Bor trangt, 0-17 år	12	17	19	prosent	
	9 Trives på skolen, 10. trinn	89	83	85	prosent (k)	
	10 Mobbes på skolen, 7. trinn	6,6	6,4	5,9	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	27	25	23	prosent (k)	
	12 Gjennomføring i vdg. opplæring	77	78	78	prosent (k)	
	13 Troen på et lykkelig liv, Ungd. 2021	70	68	69	prosent (a,k)	
Miljø, skader og sykdommer	14 Drikkevann, hygienisk og stabilt	100	89	90	prosent	
	15 Luftkvalitet, finkornet svevestøv	2,4	3,3	4	µg/m³	
	16 Valgdeltakelse, 2021	80,6	78,0	77,2	prosent	
	17 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2021	86	87	85	prosent (a,k)	
	18 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2021	67	63	62	prosent (a,k)	
	19 Ensomhet, Ungdata 2021	19	23	24	prosent (a,k)	
	20 Fornøyd med lokalmiljøet, Ungd. 2021	68	68	68	prosent (a,k)	
Helse- og sosialt utfordret	21 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	26	24	27	prosent (k)	
	22 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2021	53	48	43	prosent (a,k)	
	23 Røyking, kvinner	2,6	2,5	3,4	prosent (a)	
Helsestiltand	24 Forventet levealder, menn	80,8	80,3	79,9	år	
	25 Forventet levealder, kvinner	83,8	84,0	83,8	år	
	26 Utd.forskjeller i forventet levealder	6,3	4,9	5	år	
	27 Fornøyd med helse, Ungd. 2021	71	69	69	prosent (a,k)	
	28 Psykiske plager, Ungd. 2021	14	16	16	prosent (a,k)	
	29 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	151	164	160	per 1000 (a,k)	
	30 Muskel og skjelett	344	330	316	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	22	22	22	prosent (k)	
	32 Hjerte- og karsykdom	19,0	16,7	17,1	per 1000 (a,k)	
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	63	84	82	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	96,6	97,3	96,9	prosent	

Utfordringen, og ofte årsaken til de som lever i utenforskap er i hovedtrekk:

- ❖ Ikke fullført skolegang
- ❖ Manglende språkforståelse
- ❖ Feil kompetanse med tanke på hva arbeidsmarkedet etterspør
- ❖ Hull i CV

Mange i utenforskap har helserelaterede utfordringer. I Skaun mottar 223 personer arbeidsavklaringspenger, og av disse er 34 stk under 30 år. Størsteparten av de som er utenfor arbeidslivet på grunn av helseplager, har utfordringer knyttet til sin psykiske helse.

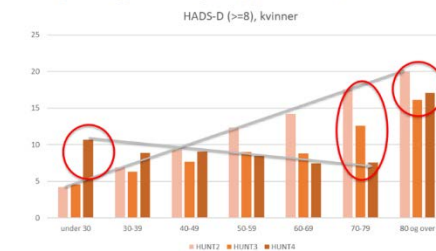
Ungdommene i utenforskap melder om:

- ❖ Mobbing i barndommen
- ❖ Ikke fullført videregående (45 %)
- ❖ Psykiske helseplager
- ❖ Foreldre med dårlig økonomi

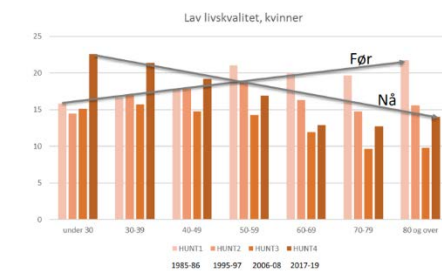
Ungdommene ønsker seg:

- ❖ Lavterskeltilbud
- ❖ Kafé
- ❖ Aktivitetstilbud som ikke er sports-, korps- eller kulturrelatert
- ❖ Bedre transporttilbud for alle i kommunen

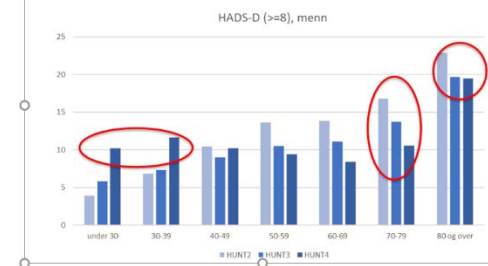
Depresjonssymptomer, kvinner

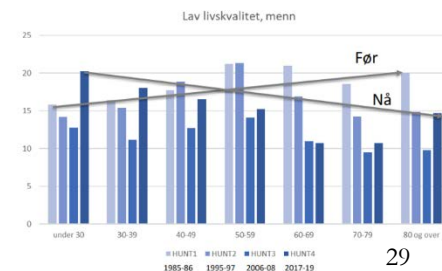
Dårlig livskvalitet, kvinner

Depresjonssymptomer, menn

Dårlig livskvalitet, menn

Perspektivmeldingen 2021 angir tre parallelle strategier for at kommunesektoren skal være i stand til å møte tjenestebehovene nå og fram i tid

1. Velferdsordningene må tilpasses behovene de skal møte. Nivået på tjenestene må vurderes opp mot behovene de skal løse og mot økonomiske rammer.
2. Tjenestene må produseres effektivt. Teknologi må tas i bruk innenfor alle ansvarsområder i kommunesektoren der det er hensiktsmessig. For å realisere størst mulig effekt og gevinster, må det tenkes nytt om organisering av tjenestene, endring av arbeidsprosesser og oppgavedeling mellom yrkesgrupper.
3. Forebyggende innsats for å dempe/reducere veksten i behov. Selvbetjeningsløsninger med god veiledning må innføres der det er mulig. Kommunene må etablere et godt samspill med frivillige og pårørende for å bidra til livsmestring for innbyggerne.

Bærekraftsmål

3. God helse og livskvalitet

Status

I FHI's folkehelseprofil for 2022 ser vi at Skaun ligger på snitt på de fleste indikatorer.

Ifølge Skaunstemmen savnes flere møteplasser og tilbud for uorganisert ungdom.

Hva gjør vi i dag?

- ❖ Etablering av ungdomsklubb i Buvika
- ❖ Vi er med i KS sitt utviklingsprogram Absolutt, hvor folkevalgte, administrasjon og ulike lokale aktører sammen utvikler kunnskap om handlingsrom, roller og ansvar for barn og unges utdanning og oppvekst
- ❖ Frivilligsentral der innbyggerne har mulighet til å hjelpe, dele og samarbeide
- ❖ Mangfoldig og godt tilbud innen ulike frivillige lag og organisasjoner som skaper tilhørighet, innenforskap og økt livskvalitet
- ❖ En kommunal kulturenhet som legger til rette for opplevelser, felleskap og vi-følelse
- ❖ SLG-koordinator som samordner rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge

Bærekraftsmål

Status

Hva gjør vi i dag?

4. God utdanning

Det er en høy andel med videregående- og høyskoleutdanning i alderen 30-39 år, men vi har en noe høyere andel «drop outs» sammenlignet med resten av fylket og landet

6. Rent vann og gode sanitærforhold

Kommunen mangler reservevannkilde, og vi er forpliktet til å sikre minimum god tilstand i alle vannforekomster

- ❖ Reservevann fra Benna er under arbeid
- ❖ Det pågår arbeid med spredt avløp, lekkasjer og renseanlegg på Viggja
- ❖ Det er etablert et system for å ta vannprøver for å øke kunnskapen om dette

11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Kommunen har over tid hatt stor vekst i innbyggertall

- ❖ Tilgang til marka og fjorden er et prioritert område i plansammenheng
- ❖ Trafikksikkerhet er også et prioritert område

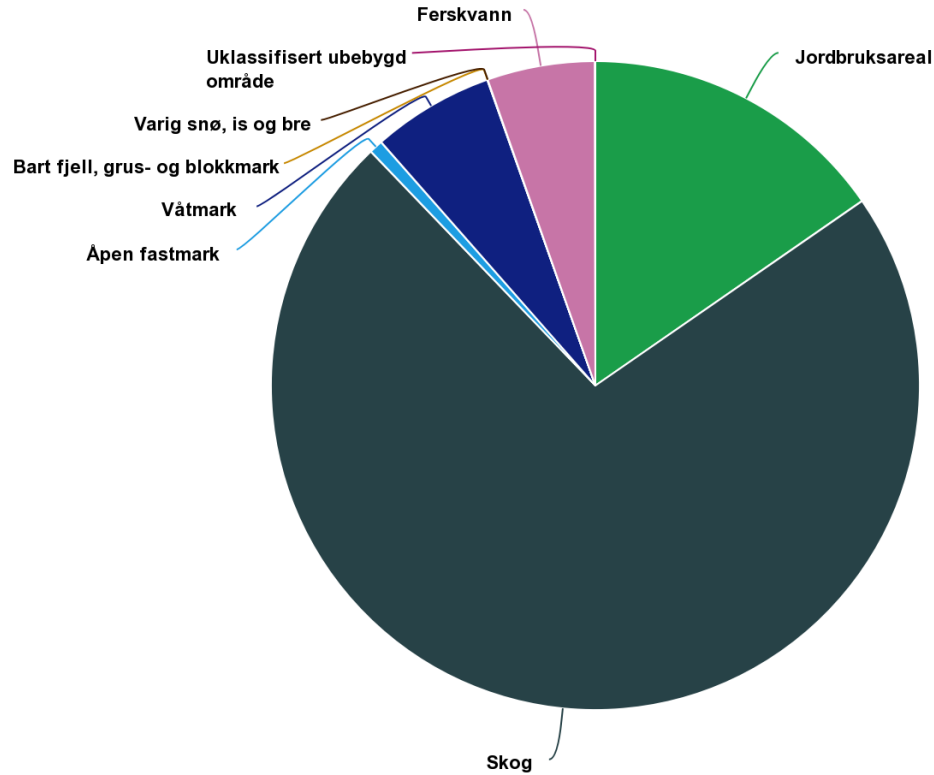
Hvordan takle det som kommer?

Klima, miljø og beredskap

Geografi, arealbruk og transport

Ubebygde areal

Tall i km²

Skaun kommune ligger ved Trondheimsfjorden og ved utløpet til Gaula. Mesteparten av bebyggelsen ligger ved sjøsiden, og det er spredt bebyggelse sør i kommunen hvor det er jordbruksarealer, fjell- og skogsområder. Kommunen har spesielt ansvar for fauna og flora langs sjøsiden, intakte kalkrike myrområder og gammel skog. Vi har registreringer på kulturminner som danner egne kulturmiljø.

Areal dekket av veier

2022

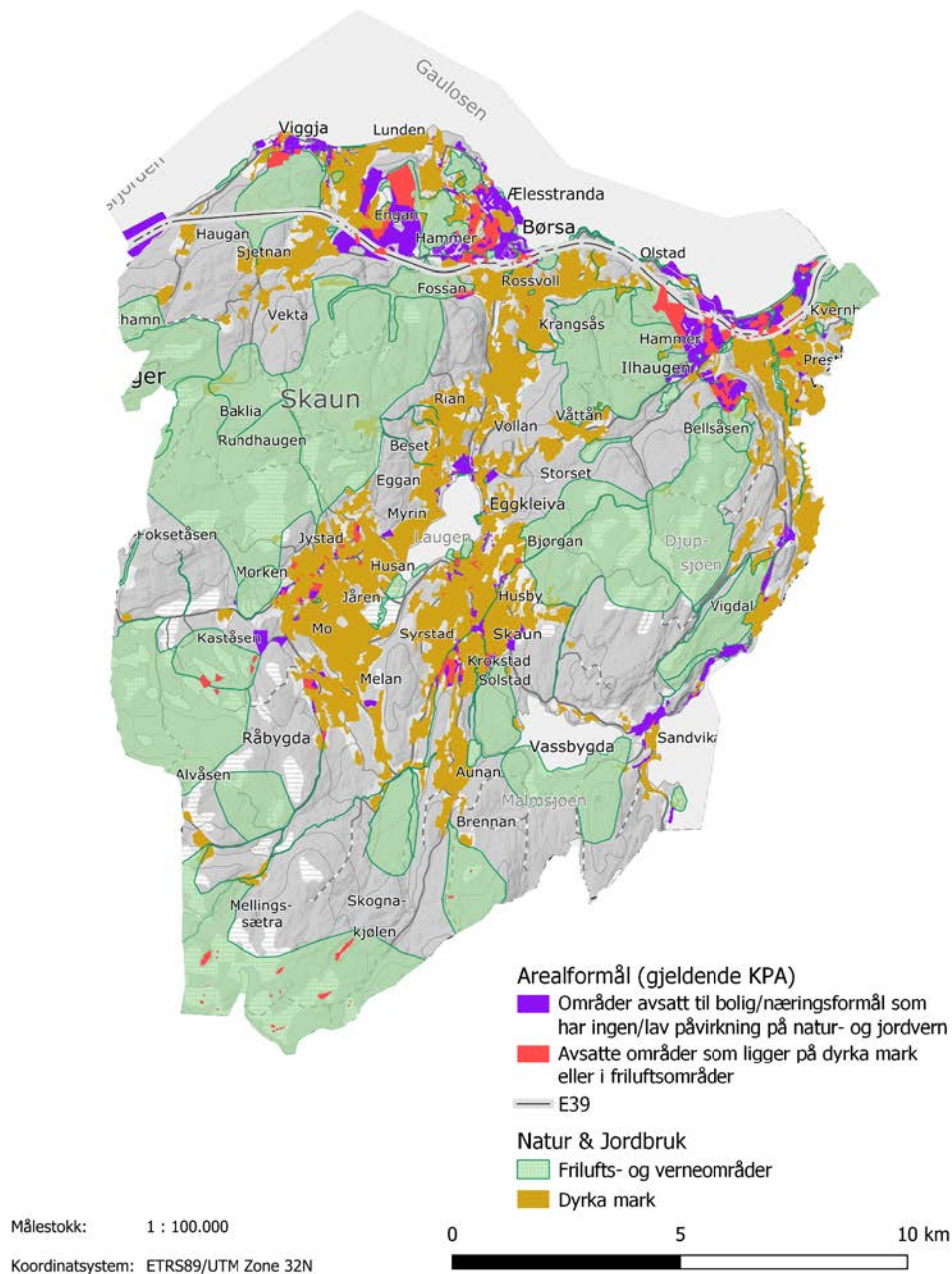
1,79 km²

Areal dekket av bygninger

2022

0,85 km²

Resultatene fra Skaunstemmen viser at det er et betydelig engasjement for å ivareta natur- og friluftsområdene. Omfanget av varierte turmuligheter er en viktig faktor for at folk velger å bosette seg i kommunen.

Etter utbyggingen av E39 høsten 2005 har kommunen hatt høy vekst. Dette har skapt press på arealer til matjord, naturmangfold, kulturmiljø og friluftsområder. Ved høy utbyggingstakt vil det være viktig avveie videre utbygging (bolig og infrastruktur) opp mot vernehensyn. Den beste matjorda i Skaun er lokalisert nær tettstedene Børsa og Buvika.

Kommunens viktigste infrastruktur er E39, som har muliggjort et godt kollektivtilbud mellom kommunens større tettsteder, Trondheim og Orkland.

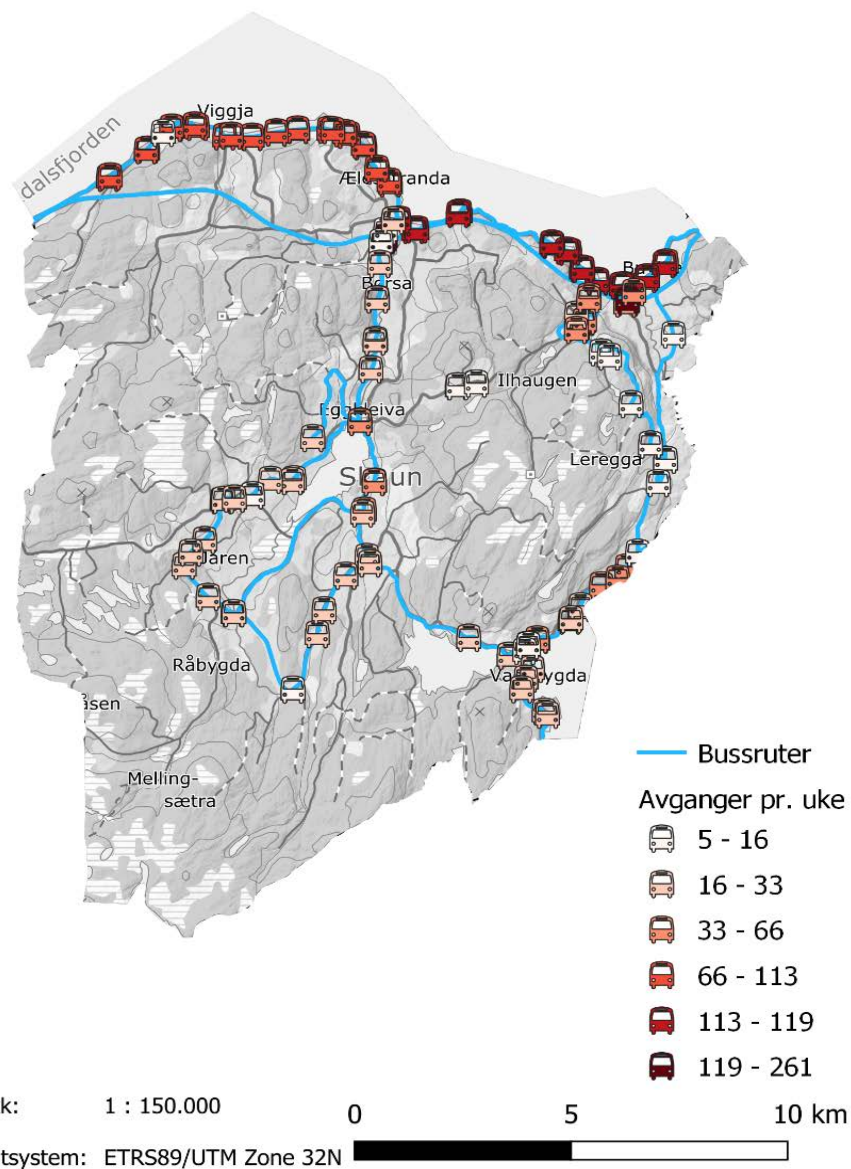
Fortetting og utbygging knyttet opp mot kollektivknutepunktene vil

- ❖ være god samfunnsøkonomi (reduert infrastrukturkostnader, folkehelse)
- ❖ spare grøntområder utenfor tettstedene
- ❖ unngå tap av matjord
- ❖ redusere klimagassutslippene
- ❖ bedre kundegrunnlag for handel og kontor

Samtidig vil det medføre

- ❖ økt press på eksisterende grøntdrag
- ❖ belastning for eksisterende beboere
- ❖ estetiske utfordringer

Per i dag mangler kommunen større sammenhengende gang- og sykkelveg-nett mellom tettstedene.

Klima- og miljøutfordringer

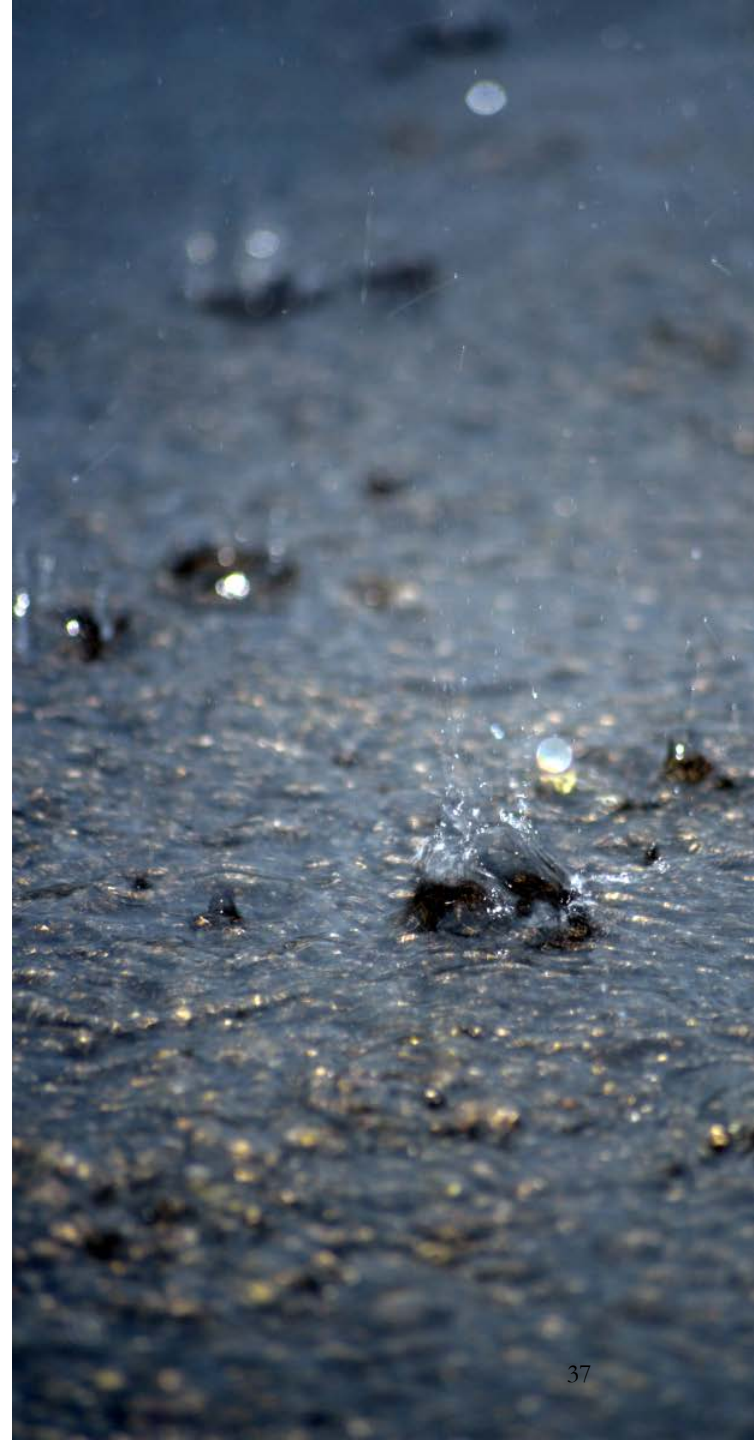
Klimaet er i endring og antas økt med fire grader og 20 % økt årsnedbør. Dette vil få direkte konsekvenser for miljø og samfunn. På omtrent 30 år har nedbøren økt med rundt 10 % for Trøndelag. Kommunen har god kunnskap om ulike naturhendelser og mulig sårbarhet, men behov for systematisering og konsekvensvurdering.

Klimaendringene kan medføre blant annet tap av arter, økt smittefare og økt naturfare.

[Klimaprofil Sør-Trøndelag](#)

Det er viktig for kommunen å opprettholde kvaliteten på vassdragene og vannkvaliteten. God vannkvalitet er viktig for å sikre drikkevannskilder og naturmangfold. Forvaltningen i kommunen baserer seg blant annet på Vannrammedirektivet til EU, og skal sikre mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Utslipp fra transport og landbruk utgjør den største andelen av de lokale klimagassutslippene. Kommunen har så langt ikke utarbeidet egen klimastrategi eller ENØK-plan for forvaltning av offentlige bygg. Plastforurensning er også en miljøutfordring. Plastavfall, blant annet fra landbruk, husholdninger og idrettsanlegg utgjør en kilde til mikroplast i naturen.

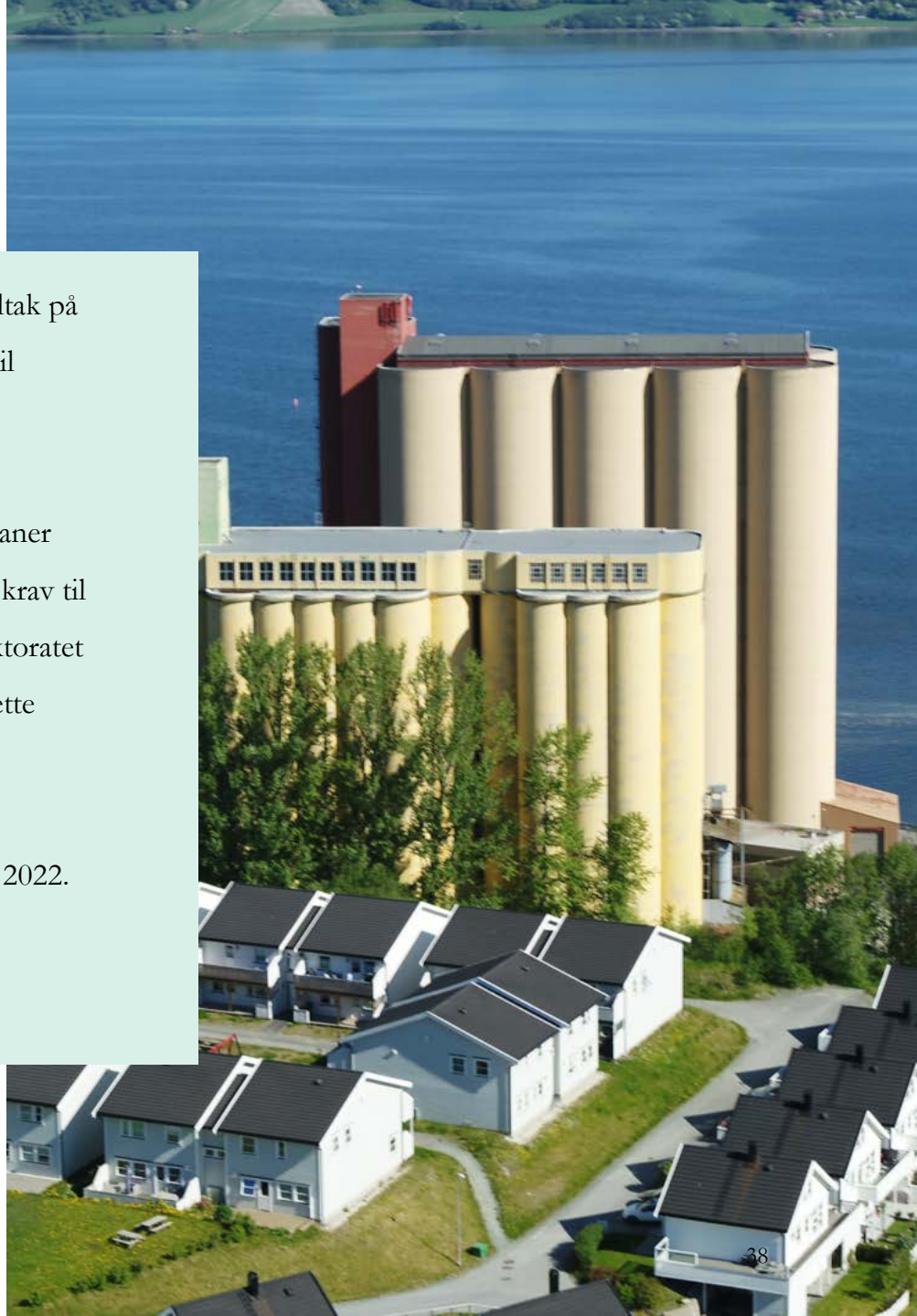
Beredskap

Vi jobber systematisk med beredskap. Grunnlaget for organisering og tiltak på dette området følger av helhetlige analyser av risiko- og sårbarhet, som til enhver tid skal være oppdatert.

Kommunen har et ansvar for at innbyggernes sikkerhet blir ivaretatt i planer for samfunnsutvikling og arealutvikling. Det er blant annet forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid, samt veiledninger fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap som kommunen baserer seg på i dette arbeidet.

Kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse ble oppdatert våren 2022.

[Risiko- og sårbarhetsanalyse 2022](#)

Belyste risikofaktorer:

- ❖ Alvorlig pandemi
- ❖ Kvikkleireskred
- ❖ Langvarig strømbrudd som følge av ekstremvær
- ❖ Brann i kommunal institusjon
- ❖ Trafikkulykke i tunell
- ❖ Smitte fra vannforsyningen
- ❖ Atomulykke
- ❖ Alvorlig voldsutøvelse i skole
- ❖ Gisselsituasjon
- ❖ Løsepengevirusangrep på kommunens datasystemer

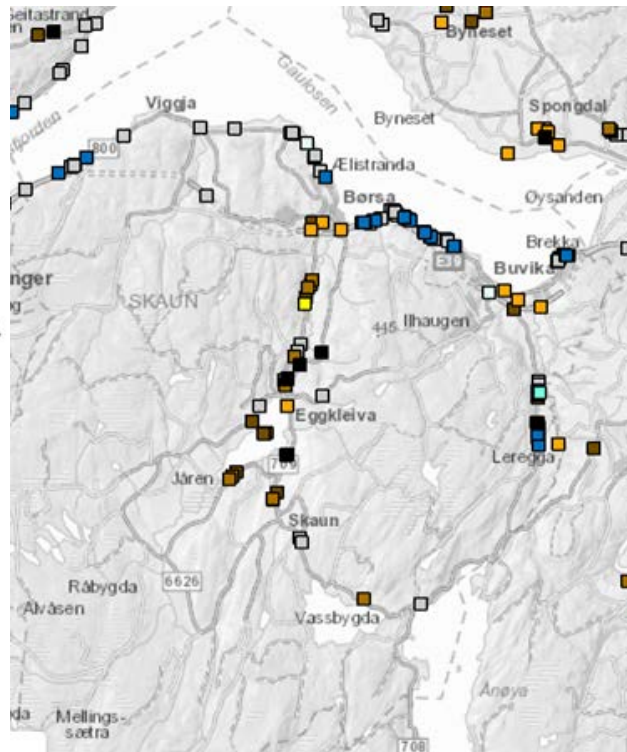
Hva er de største truslene?

Som følge av en mer globalisert verden, må kommunen i større grad forholde seg til risikofaktorer som eksempelvis sykdommer og IT-sikkerhet. Når det gjelder det lokale risikobildet, er grunnforhold, fare i tunnel, samt sårbarheter i vannforsyningen av særlig betydning. Spesielt belyste risikofaktorer kan ses til venstre.

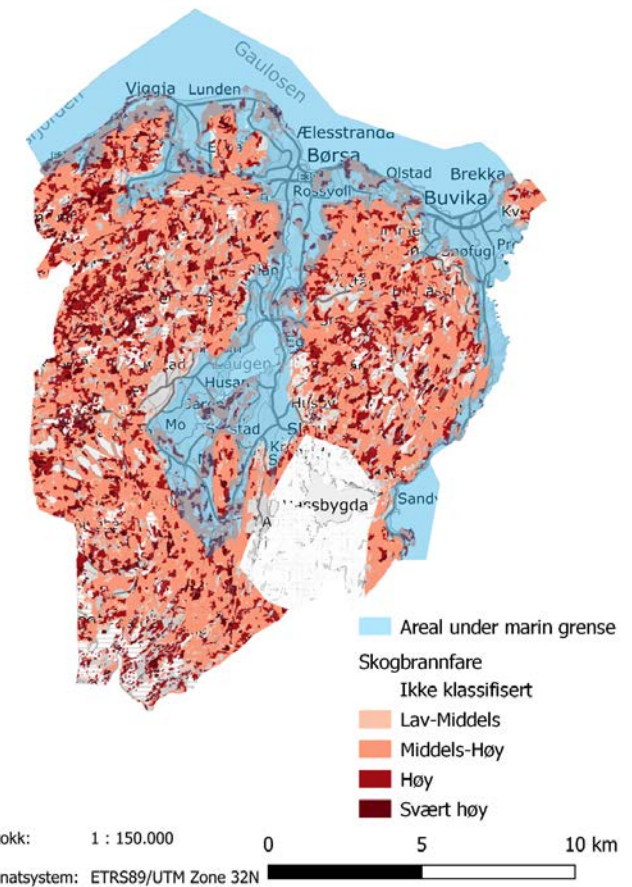
Dette er store uønskede hendelser, og risikoreducerende tiltak iverksettes og evalueres fortløpende for å skape et mer robust lokalsamfunn. Risiko- og sårbarhetsanalysen danner grunnlaget for kommunens overordnede beredskapsplan. Denne gir føringer for kommunens arbeid med beredskap og krisehåndtering.

- Ikke angitt
- Steinskred
- Undervannsskred
- Snøskred
- Løsmasseskred, uspes.
- Leirskred
- Jordskred
- Flomskred
- Isnedfall
- Utglidning

NVE har kartfestet innrapporterte skredhendelser som gir en oversikt over utsatte områder og type hendelser. Med klima endringer forventes en sannsynlig økning av skredhendelser vist i kartet over.

Skogbrannfaren er basert på vurderinger fra DSB og Gjensidige. Marine avsetninger har potensiale for kvikkleire forekomster. En del av de bebygde områdene er kartlagt, og usikkerheten er derfor størst i den ubebygde delen av kommunen. Stormflo og skredfare er ikke tatt med.

Ressursmangel

Globalt vil ressursmangel, spesielt på fosfor, få store konsekvenser og bli merkbart for kommunen.

Verdens matvareproduksjon er avhengig av fosfor til gjødsel. Klimaendringer og geopolitisk ustabilitet vil også forverre matproduksjonen. Derfor vil eksisterende matjord ytterligere viktig å ta vare på.

SANNSYNLIG ØKNING

 Ekstrem nedbør	Det forventes at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet. Dette vil også føre til mer overvann
 Regnflom	Det forventes flere og større regnflommer, og i mindre bekker og elver må man forvente en økning i flomvannføringen
 Jord-, flom- og sørpeskred	Økt fare som følge av økte nedbørmengder
 Stormflo	Som følge av havnivåstigning forventes stormflonivået å øke

USIKKERT

 Sterk vind	Trolig liten endring
 Steinsprang og steinskred	Hyppigere episoder med kraftig nedbør vil kunne øke hyppigheten av disse skredtypene, men hovedsaklig for mindre steinspranghendelser
 Fjellskred	Det er ikke forventet at klimaendringene vil gi vesentlig økt fare for fjellskred

MULIG SANNSYNLIG ØKNING

 Tørke	Til tross for mer sommernedbør, kan høyere temperaturer og økt fordampning gi økt fare for tørke om sommeren
 Isgang	Kortere isleggings sesong, hyppigere vinterisganger samt isganger høyere opp i vassdragene enn i dag
 Snøskred	Med et varmere og våtere klima vil det oftere regne på snødekt underlag. Dette kan redusere faren for tørrsnøskred og øke faren for våtsnøskred i skredutsatte områder
 Kvikkleireskred	Økt erosjon som følge av økt flom i elver og bekker, kan utløse flere kvikkleireskred. Sør-Trøndelag er særlig utsatt for kvikkleireskred.

SANNSYNLIG UENDRET ELLER MINDRE

 Snøsmelteflom	Snøsmelteflommene vil komme stadig tidligere på året og bli mindre mot slutten av århundret
--	---

Bærekraftsmål	Status	Hva gjør vi i dag?
3. God helse og livskvalitet (trygghet og beredskap)	Risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplan dekker de fleste aktuelle hendelser. Kommunen har større kvikkleireområder og fjellparti med skredfare.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fokus på skredfare i plan- og byggesaker, landbrukstiltak ❖ Gjennomføring av sikringstiltak ❖ Oversikt over fareområder ❖ Dialog og innrapportering til NVE ❖ Kartlegging av overvann flomfare pågår
6. Rent vann	God til moderat tilstand i vassdragene.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tilstand til vassdrag er kartlagt ❖ Følges opp ved plansaker, utslippstillatelser og landbrukssaker
11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn	Gjeldende arealdel i kommuneplanen har lagt opp til utbygging og fortetting ved tettstedene. Mangler estetiske retningslinjer.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Oppfølging av plaststrategi ❖ Aktiv dialog med private utbyggere og berørte
13. Klimagassutslipp	Netto opptak av CO2 I Skaun, mangler ENØK/miljøstrategi for offentlige bygg.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ladepunkt for elbiler
14. Livet i havet	Vi har eldre utredninger og planer for strandsonen langs Børse og Buvika.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Følges opp i kommuneplanarbeidet
15. Livet på land	God oversikt over truede arter og viktige leveområder.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Følges opp ved plan- og landbrukssaker

Les mer om kommuneplanarbeidet på
www.skaun.kommune.no

[Kilder](#)

SKAUN
KOMMUNE